

عنوان مقاله:

گفتمان های آلودگی هوا در کلانشهر تهران (گفتمان دولت ملی در برابر گفتمان دولت محلی)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیای سیاسی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

داود عیوضلو - دانشگاه شهید بهشتی

محمدتقی رضویان - دانشگاه شهید بهشتی

مظفر صرافی - دانشگاه شهید بهشتی

مرتضی قورچی - دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

بحث آلودگی هوا و بحران محیط زیست شهر تهران در سال های گذشته به یکی از دغدغه های اصلی متولیان و مسئولان ملی و شهری تبدیل شده است که تلاش برای شناخت جنبه های بحران در کنار عوامل تاثیرگذار در ایجاد شرایط کنونی در مطالعات علمی اهمیت دو چندانی یافته است. مقاله حاضر با استفاده از تحلیل گفتمان به دنبال بررسی دو گفتمان دولت ملی (دولت یازدهم، ۱۳۹۶-۱۳۹۲) و دولت محلی (شهرداری) دوره آقای قالیباف از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ در زمینه آلودگی هوا و تخریب محیط زیست تهران است. دولت ملی و دولت محلی هرکدام وظایف و تاثیراتی بر محیط زیست و کیفیت زندگی شهروندان تهران دارند که به دنبال نشان دادن عملکرد خود در این زمینه هستند و از اینرو هر کدام در چارچوب گفتمان خود به دنبال برجسته سازی و یا غیریت سازی برخی جنبه ها در ارتباط با عوامل آلودگی و راهکارهای کاهش آن هستند؛ که هر کدام از ابزار بازنمایی نیز در جهت اهداف خود استفاده می نمایند. نتایج تحلیل گفتمان نشان می دهد که گفتمان دولت محلی با برجسته کردن دال مرکزی حمل و نقل عمومی (آن هم بخش مترو، و نه کل سیستم حمل و نقل عمومی) و گفتمان دولت ملی با توسل بر گفتمان فن گرایی، دال مرکزی کیفیت و نظارت را برجسته می کند. تحلیل گفتمان نشان داد که دولت ملی و دولت محلی با برجسته کردن بخشی از واقعیت به دنبال ایجاد هژمونی هستند تا به جامعه اینطور وانمود کنند که بازنمایی آنها صحیح بوده و مدیریت آنها موفق بوده است. همچنین، برخی از مسائل در دو گفتمان مذکور به حاشیه رانده شده و به غایب یا غیریت تبدیل می شوند؛ که موضوع کمک و سهم دولت به حمل و نقل عمومی کلانشهرها در گفتمان دولت ملی به حاشیه رانده شده و به نوعی غایب ظاهری تبدیل می گردد و بحث تاثیر برج سازی، بلندمرتبه سازی و مدیریت ترافیک شهری ناشی از کاربری اراضی در گفتمان دولت محلی از طریق "غیرعلمی" یا "سیاسی کاری" خوانده شدن آن سرکوب شده و به غیریت تبدیل می گردد. نتایج تحقیق حاکی از این است که نقش مردم و مدیریت یکپارچه به عنوان دال تهی هر دو گفتمان قابل شناسایی می باشد.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان، دولت ملی، دولت محلی، دال مرکزی، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1353926>

